

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDÁSZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE- ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyzetög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beíratásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.

DEÉS, 1884. július 3-án.

Az iskolai évet záró közvizsgálatok városunk kebelében valamint a megye területén főleg az ugynevezett állami iskolákban bevégeződtek. A tantermekben már néma csend uralkodik, s az udvarok, melyek élénk mozgalmaknak voltak színhelyei néptelenül, pusztán állanak. Tanító és tanítvány búcsút mondanak egymásnak s az iskolai év az egyéni munkához, szorgalomhoz és tehetőséghez mért sikerrel be van fejezve.

És tanodáink növendékei, kik az iskola falai közül hazamentek, hogy a szülői háznál a családi élet jótékony hatását élvezzék, könyveik mellett az élet gyakorlati teendőit is megismerhetik s a munkában részt vehetnek, mely nekik most elszóródás, jövőbe hivatásuk lehet.

És szeretjük hinni, hogy növendékeinkben, — kik nagyobb részének az ősi barázdák művelése lesz életpályájuk, — a szünidő e szép napjaiban, a természet ezer szépsége felfogja költeni keblökben az ok és okozat utáni tudvágyat.

Mert csak az lehet jó gazda, ki a természetet ismeri és szereti. Különben valóságos nyög a mezőgazdasággal való foglalkozás és nem is jár kellő haszonnal. Az, ki a természetet ismeri, a jelenség okát tudja, saját tevékenységének eredményét előre látja és tudja, hogy mit kell tenni bizonyos hatás elérésére.

A szülők nem tehetnek jobbat, mintha azon vannak, hogy gyermekeik a természetet már minél fiatalabb korukban megismerni, megérteni kezdjék. A gyermekkori benyomások maradandók és az egész életre kihatók. Az amerikai gazdák belátták ennek nagy fontosságát és a legfőbb feladatuknak tekintik gyermekeikben már zsenge korukban felkelteni a természet működése iránt

való érdeklődést. Majd minden gazdaságban van egy kis elkerített rész, melyben a gyermekek gazdálkodnak.

A gyermekek vetnek, ők művelik a földet, gyomlálnak és aratnak, hogy már ifjú korukban megismerjék és megszeressék jövőbeli hivatásukat.

Ezenkívül az amerikai gazdák nagy súlyt fektetnek arra, hogy gyermekeik közvetlen szemlélés és jó könyvek segítségével megismerjenek minden fát, bokrot, fűvet, madarat, bogarat stb., mely környezetökben van, hogy tudják melyik hasznos, melyik káros, milyen mindegyiknek az élete, milyen változatai vannak életöknek, miktől függnek e változatok stb.

Hány gazda gyermeke tudja mindezeket nálunk? Fájdalom, nagyon kevés.

Most midőn a természet teljes díszében áll, most midőn a növendékek az iskolai port leverve a nyári napok szünidejét élvezik, tanulják a természetből a legszebb és a boldogítóbb igazságokat!

A közigazgatási bizottság ülés- terméből.

(Folytatás.)

Halász Ferencz kir. tanfelügyelő veszi át a szót. A többek között részletes jelentést tesz a Kápolnok-Monostoron felállítandó állami iskola létesítése céljából általa tett intézkedésekről és kilátásba helyezi, hogy ezen tanintézetet már szeptemberben megnyitják. Több község iskolai alapvagyonának jövedelme áttétetik a megyei alispánhoz gyümölcsöztetés végett. — Voith Gergely közigazdasági előadó több bikaügygyel és községi faiskolával foglalkozik behatóan. — Vékonny Gábor derék és buzgó gyümölcsészeti vándortanítónkat ezen teendőikkel a folyó évre is megbizta a miniszter.

Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán havi

jelentéséből közöljük, hogy a központban alispáni hatáskörben 1549 ellátandó ügydarabból 158 maradt elintézetlenül. Kihágási felelősségi ügy volt 53, ezekből 6 átjött a folyó hóra. A rendezett tanácsu városok hatóságainak és a szolgabírák tevékenységének kimutatása után jelezve van, hogy a megye területén az elenyészett hóban 4 bűn-, 346 mezőrendőri- és egyéb kihágási- és egy kicsi tüzeset fordult elő.

Anka Péter árvaszéki elnök felolvassa a miniszter döntvényét a Weér-ügyben, melyet február 8-án tartott ülésben nagy érdeklődéssel tárgyalta a bizottság. Weér Pál elmebeteg gondnokolt már 72 éves. Van két közeli rokona, kik a legnagyobb valószínűség szerint örökölni fognak utána. Ezek látván azt, hogy a gondnokolt ingatlan birtokai haszonbér útján kihasználtatnak, magok kívánták azok kezelését elvállalni és szerződést kötöttek haszonélvezet czimén. A szerződést a megyei árvaszék jóváhagyta, azonban annak kiadatása előtt fölterjeszteni határozták tudomásul vétel, illetve jóváhagyás végett a közig. bizott. hoz. A bizottság a fentemlitett ülésben szótöbbséggel illetékesnek mondogta magát jelen ügy felülbírlására és utasította az árvaszéket a haszonélvezeti szerződés jóváhagyásától tartózkodni, mivel a birtokkezelés ezen módja a gyámhatósági törvényben szabályozva nem lévén, az törvénytelen. Az érdekeltek appelláltak. Most a miniszter kijelenti, hogy tekintettel arra, mikép a bizottság fel van jogosítva az árvaszék ellen beadott panaszok megvizsgálására, ennél fogva illetékes az árvaszéknek utasításokat adni, hogy ugy járjon el, mikép panaszra ne szolgáltatson okot. Azonban a birtok haszonélvezetbe adását nem látja törvényellenesnek, mindazonáltal a szerződést nem hagyja jóvá, mert nincs kiderítve azon körülmény, mikép a haszonélvezeti szerződés a gondnokoltra nézve a haszonbéri kezelésnél előnyösebb. Tehát további tárgyalásra utasítja az árvaszéket.

Dr. Gajzágó László tiszti főorvos szerint a május havában előforduló köresek csak szor-

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

A buza történetéből.

Most midőn az aratás napjainak küszöbén állunk, nem lesz érdektelen ha a kenyér áldott magva fölött egy részletes történelmi adatokkal vegyes tanulmányt kísértünk meg.

Legkedveltebb és legnevezetesebb gabnane-münk ugyanazon áldott földből származik, mely a monda és a legujabb tudományos kutatások alapján is az emberi nem bölcsője volt, ugyanis a középpázsiai fensíkokról, hol a tél és nyár, eső és napfény enyhébb váltakozásai a növényzetre kedvezőbbek, mint a mi durvább éghajlatunk. Nálunk emberi ápolás nélkül a buza nem volna képes tenyészni, gondos trágyázás, szántás nélkül a legerősebb buza fajok is kipusztulnának.

A természettudományok mai állása szerint felvehetjük, hogy a mi buzánk (Triticum vulgare) egy silányabb fajból fejlődött. Darwin ezt mondja egy helyen: „felvehetjük továbbá, hogy az emberiség már a legrégibb ősidőkben alkalmazhatta a természetes fajkiválasztást a buzafajoknál, valószínűnek tarthatjuk azt is, hogy midőn a buza

legelőször művelés alá vétetett, ennek kalászhai és magvai igen gyorsan nőni kezdetek, oly formán, mint a hogy ismeretes, hogy a vadrépa gyökerei is, ha művelés alá vétetnek, hamar vastagodnak és tökéletesednek“.

De Candolle, a híres növénytantudós, Darwinnal ellenkező nézetben volt s azt állítja, hogy a mi buzánk semmivel sem tökéletesebb az ősrégi buzánál, mert hiszen, ha azok a régi magvak oly aprók és tökéletlenek lettek volna, akkor alig képzelhetjük, hogy az emberek annak műveléséhez hozzá kezdetek volna.

Már 2800 évvel krisztus előtt ismeretes volt a buza Egyiptomban és Chinában. Az egyiptomi múmia sírokból talált buzamagvak a mi mostani buzánkhoz igen hasonlóak; állítólag egy esetben sikerült ezeket kicsiráztatni, úgy, hogy a magvakból egy köből buza termett.

Már Herodot szól a Nil deltája vidékén üzött buzatenyésztésről, de az ő adatai nem felelnek meg mindig a tényleges viszonyoknak; szerinte a régi egyiptomiak a buzamagvakat szántatlan és kapálatlan földbe szorták és a sertéseket bocsátották rájuk. De nagyon kétséges, hogy Egyiptomnak még legmocsarasabb vidékein is üzhették-e ezt a tenyésztési módot. Egyiptomi szobrokon talált képek két ökör által vont ekét mu-

tatnak, mely után a vető ember megy, a ki tele marokkal szorja a magot. E mögött látható egy másik ember egy kapával, vagy egy két ló által vont henger, mely a vetemény befedésére szolgál.

Az ó testamentom is sokat foglalkozik a buzával. Az izraelitákat a buzakereskedés hozta első érintkezésbe az egyiptomiakkal. Tudvalevőleg Salamon sok gabonát szállíttatott Hiram király számára. Az aratás módjai felől a Ruth könyvében olvashatunk részletes leírásokat.

Babyloniában, hol a buzaföldeket csatornázások által öntözték, Herodot szerint oly buján nőtt a buza, hogy ennek levelei közel négy ujnyi szélesek, magvai pedig oly nagyok voltak, mint egy olajbogyó. Ha nem adunk is hitelt ezen nagy szavaknak, annyit mindenesetre el kell ismernünk, hogy Babyloniában a buzát nagy gondal művelték.

A rómaiak tenyésztéséről különösen Caracala és Plinius írtak. Már az ők idejökben több fajta buza feleslegesnek és haszontalannak ismertetett fel. Plinius azt mondja, hogy az itáliai buzával semmifele külföldi faj nem versenyezhet fehérségben és súlyban. Az ő idejében kezdetek főleg Thracziából és Alpes vidéki országokból buzát szállítani Rómába. A legjobb külföldi buzát szolgáltatta Boactia, azután Sicília és Afrika,

ványosak voltak s így semminemű kórjárványnya ki nem fejlődtek. A kegyeletházban elhelyezett 8 férfi és 6 nő ételmezése és foglalkozása az egészségügyi föltételeknek megfelel. Hasznos házi állatainknál: orbánczos toroklob a sertéseknél, metely a juhoknál egyes helyeken mutatkozott. Az időjárás nagyon szeszélyes volt, előbb száraz meleg, majd hideg, esős; a hőmérő $+2-+28$ fok között ingadozott. Márkus János tisztiügyész ügyforgalmát hirdetik e számok: 412 ellátandó ügydarabból hátralékban maradt 6. Végül Bruszt Ignác kir. ügyész adott elő. Május 31-én letartóztatva volt a deési kir. törvényszéki fogházban 99 egyén, kik közül elszállítandó volt 46. A tisztség, rend, fegyelem tekintetében panaszra ok nem merült fel.

Elnök az ülést déli 1 órakor zárja be.

A szamosvölgyi vasut igazgató-ságának július havi ülése.

1. Elnök azon előterjesztése, hogy a múlt hó 9-én tartott ülés határozatai végrehajtattak, tudomásul szolgáltak, valamint a pénzügyi jelentés május haváról, mely szerint különféle czimleteken befolyt: 53,660 frt 98 kr. o. é. s kiadott összesen: 16,817 frt 38 kr. o. é. átment június hóra pénztári egyenlegül 36,843 frt 60 kr.

2. Olvastatott a felügyelő bizottságnak a közgyűléshez intézett jelentése az 1883 évi zárszámadások megvizsgálása tekintetében, mely szerint mindenben hozzájárul az igazgatóság által a múlt ülés elé terjesztett javaslatokhoz és a felmentvény megadását úgy a felügyelő bizottság, mint az igazgatóság részére javaslatba hozza. Ezen jelentés a folyó év júniushó 29-én tartandó közgyűlés elé terjesztetni rendeltetik.

3. A május havi forgalom összes bevétele telt: 15,222 frt 23 krt o. é. e folyó év május hóban 4011 frt 23 krral több bevétel éretett el, vagy is kilométerenkint 84 frt volt az emelkedés.

4. Üzletigazgató jelenti, hogy: június 3-án éjjel Deés állomáson a Herceg Leopold által bérelt területen közvetlen a fűtőház illetve a mozdonyszin mellett egy faalkotmányu épületben beraktározva volt nagymennyiségű cserhøj meggyuladt s abból rövid idő alatt nagy tűzvész támadt s az összes cser, épületestől egygyütt leégett, — a leégett cser és épület említett vállalkozó tulajdona volt, a vasut társulatnak csak csekélyebb kára van, mely a biztosítási társulat által az ol-tási költségekkel együtt megtéríttetni fog. Elismeréssel emeli ki, hogy úgy a helybeli mint a szamosujvári tűzoltók fáradhatatlan munkásságot szorgalmat fejtettek ki, a nagymérveket öltött tűz oltása körül, mely több napon át tartott, miért is kötelességének tartja javaslatba hozni, miszerint említett tűzoltó egyleteknek a t. igazgatóság elismerő köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezni s egyúttal mindkét egyletnek valamely pénzbeli segélyt engedélyezni méltóztassék. Az igazgatóság elismerését mindkét tűzoltó egyletnek a tűzoltása körül tanúsított sikeres működéséért kifejezi, egyúttal a deési tűzoltó egyletnek czéljai

mindezek azonban Plinius szerint Itáliának csupán felföldi részein termett búzával hasonlíthatók össze.

Cäsar idejében a rómaidéki buzatenyésztés sokat hanyatlott az által, hogy a provinciák kénytelenek voltak bizonyos mennyiségű búzát szállítani évenként a fővárosba. Ez által a gabona ára rendkívül leszállt, úgy, hogy a római gazdálkodó nem volt képes a provinciabeli privilegiált termékekkel versenyezni. Midőn azonban Augustus császár belátta, hogy ezen buzaajándékok meunyre ártanak Italia földművelésének, szűkebb korlátok közzé helyezé a buzakivittelt.

A Pompejiben és Schweizban talált buzmagvak kítűnő tájékozást nyújtanak az akkori időben művelt buza fajok felől. Az előbbiek megfelelnek a mi búzáknak, míg az utóbbiak sokkal kisebbek, apróbb szeműek, melyeket Schweiz nyugoti részeiben néhol még most is természetek.

A régi germánok szinte ismerték és művelték a búzát, említi ezt Plinius, valamint Tacitus is. Franciaországban a középkorban lett a buzatenyésztés általánossá, valamint déli- és nyugoti Németországban is, nálunk a kereszténység behozatalával terjedt el az egész országban.

felhasználására szerény anyagi pénzvviszonyaihoz mérten 30 frtot, a szamosujvárinak pedig 20 forint jutalmi összeget kiutal.

5. A kisajátítási számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése következtében a bizottság jelentése jóváhagyó tudomásul vétetett, s a jogtanácsos jelentésében felsorolt községek határán kifizetett és elszámolt 9900 frt 69 kr. összegre a felmentvény jogtanácsosnak megadatott.

6. Elnök előterjeszti, miszerint eljöttek látja az időt, hogy a deés-beszterczei vasút érdekéből részvényeket aláírt részvényesek a társaság megalakítása végett egybehivassanak. Báró Bánffy Dezső elnöklété alatt Krémer Sámuel alelnök, Péterffy Zsigmond üzletigazgató és Munteanu Ágoston urakból álló bizottság kiküldetik azzal, hogy az alakuló ülést e hó 30-ára Beszterczére összehívni, a tovább építés érdekében a legjobbban működni és intézkedni sziveskedjék.

7. Az egyes személyekre vonatkozó intézkedések közt megemlítendő Wagner Gyula volt forgalmi főnöknek azon kérvénye, hogy az igazgatóság legalább is az 5000 frtos végkielégítés felében részesíteni méltóztassék, mit hálával elfogadni kész. Ezen folyamodványra felhatalmaztatott üzletigazgató, hogy folyamodó Wagner Gyula volt forgalmi főnökkel ez ügyben tárgyaljon s vele 2000 frt összeg erejéig egyezséget létre hozzon s eljárásáról jelentését annak idején az igazgatóság elé terjessze.

Ezzel a napirend kimeríttetvén, elnök az ülést bezárta.

Műkedvelői előadás.

Műkedvelőink 122-ik, a színház alapra rendezett előadásuk alkalmával, múlt hó 29-én színre hozatott: „Az ördög naplója“ 3 felvonásos vigjáték. Ezen színmű a francia színműirodalom úgynevezett romantikus szakára esik, midőn a házasságtörések botrányos jelenetei; a gyermekcserélés és kitevések sensatiois jelenete helyett a regényes események, s ha nem is mindig az életből élethűen átvett alakok nemes ábrándozás, s lovagias kalandokban keresték és találták élményüket. A ma adatott műnek is hőse, Robin de Bois, egy ily alak, ki egy ármány által elbuktatandó család megmenthetése czéljából az ördögeli czimboráskodásra is vállalkozik, kit is Kászonyi Jenő nemes pathosában a közönség tapsai közt ada. Bartos Dezső a marquis-t kellő eleganciával személyesítette. A lovagot a darab e bonvivánt alakját Rónai Lajos adta, mint mindig az ily alakokban a közönség kiérdemelt tapsaival találkozva. Gauthiert az öreg köművest Csomafái Antal művészi magatartással adta s midőn a hallott jelszóra némasága megtört, e megrendítő jelenet önkénytelen ragadta tapsokra a meghatott közönséget. Palatkás és Nagy Károly mindketten teljes elemőkben dicséretesen találák magukat szerep körükben. Bartos Dezsőné az üldözőbe vett marquisnőt átgondolt melegséggel személyesítette, s Marie leánya szerepében a kis árvát Anka Marit ez első szerepben a közönség nagyon rokonszenvesen fogadta, s bár ha maga a szerep inkább csak egy szenvedőleges alak, nyílt jelenetekben bátorító tapsokkal kísérte, s hasonlólag élénk tapsokban tört ki a Hartmann Sarolta által adott Czerny grófnét illetőleg, mind a ki e delnőt nemcsak ékes toillettségében, hanem hangsúlyozás és magatartásában tette érdekessé. Csákány Paulina Giraud anyó szerepében megmutatta, hogy még a kisebb szerepekben is ki lehet a közönség tetszését is érdemelni.

De itt jut eszünkbe, hogy hirhedt vendégszeretetünkől indítatva nagyon tisztelt vendégnőnkől Pap Anna urnő ő nagyságáról kellett volna első helyen megemlékezni. Azonban a mit mi ezuttal mulasztánk, igen szépen előzte meg lelkes közönségünk, ki is a szomszéd Szamosujvárról a czél iránti tekintetből énekdarabok előadásával sziveskedett közreműködni. Ugyanis a hogy az első felvonás után a függöny felgördült színpadrai kilépésével a termetrázó tapsvihár közt, egy szép virágcsokorral lepetett meg. Első bravour darabjában már volt alkalmunk hangjának nemcsak nagy terjedelméről, hanem kedves csengéséről is meggyőződni, mely az ismétlésre következő népdalokban még inkább fokozódott, emelvén a hatást a szövegnek rokonszenves hangsúlyozása is. Legyen szabad az újbóli — s nem mesz-

sze — visszontlátást remélleni. A nagyszámú és szép közönség emelkedett kedélyhangulatban távozott a színházból. K—t—ő.

HAZAI HIREK.

SZAMOSMENTE, 1884. június 30-án.

A mi vidékünk nem dicsekedhetik nagy társadalmi körrel s így nem is lehet tőlünk várni, hogy valami fényes és világraható összejöveleket tartsunk. Azt azonban bátran elmondhatja bárki is, a ki megfordul nálunk, hogy bár nem is tűnünk ki fény és nagyon népes összejövelekek által — de az ezeknél sokkal becsesebb a romlatlan kedélyesség és fesztelen vidámság multságainkban, időtöltéseinkben valóba kedvessé és vonzóvá teszi vidékünket.

Közelebről ismét alkalma volt erről több idegennek, ki közöttünk akart egy pár óráig gondjaitól megszabadulni, — meggyőződni. Ugyanis f. hó 29-én tartottuk meg szokásos majálisunkat Nagy-Ilandán. Az igaz, hogy nem éppen számításunk szerint, mert a szokatlanul uralgó esős idő lehetetlenné tette a „Csobra“ nevű erdőben szépen és kényelmesen elkészített majálisi helyre való felvonulásunkat, mi eléggé rontotta ugyan a résztvevők, különösen pedig a rendezőség kedvét; de egyszersmind arra is sarkalta, hogy kétszeresen kárpótolja kedélyessége által.

Ugy is történt, mert a mint a délutáni öthat óra között megzendültek a deési zenekar fülbemászó hangjai a közönség igen szép számmal kezdett a multság helyére seregleni, mit eléggé hirdetetett a községbelieknek az utcákon szokatlan nagy számmal robogó kocsik sora; a mulatni vágyók hangulata egészen megváltozott s az előbbi buslakodás helyét teljes vidámság váltotta fel s meg is maradt a legmagassabb fokon egész kivilágos-viradattig. Nem is csoda, hiszen vidékünk színe-java küzdött úgy anyagi mint erkölcsi téren a czélért. Természetesen a két egyesület elnökei: Berzenczey Miklósné ő nagysága és méltóságos Simó Lajos országgyűlési képviselő ur mindent megtettek, hogy az ilondai multságok jóhíren most se ejtették csorba. Szíves nyájassággal forogtak ők közöttünk kiapadhatatlan jó kedvre buzditva a közönséget, melynek fényét vidékünk előkelő női mint Simó Lajosné, Zibay Sámuelné, Móricz Sándorné, Simó Polixena, Tatrossyné ő nagyságaik, továbbá: Furkovics Mihályné, Méder Józsefné, özv. Rácz Istvánné, Eperjessy Vinczéné (Fodorházáról), Berzenczey Gézőné, Lázár Istvánné (Bogátáról) és a három, vidékünk közönségének most először bemutatott ifju menyecskeje: Kászony Istvánné Galgóról, Berde Sándorné Kaczkóról és Zászlóffy Kajetánné Bl. Polyánból; és — közönségünk díszé és virága: Simó Juliska, Ujfalvy Polixena, Sándor Ilona (Kolozsivárról), Móricz Juliska, Lázár Erzsé, Móricz Erzsike, Rácz Anna, Mademoiselle Jaquey ki francia létre pompásan tánczolta a csárdást, Béli Anna (Bezdédről), Almay Lenke (Deésről), Eisenlohr Károlin (Deésről), Eperjessy Anna (Fodorházáról) s a kedves Berzenczey Erzsike stb, kik boldogan és boldogítva fűszerezték a társaság kedvét, folyton élénk hangulatban tartották a tánczra kész ifjúságot, mit ez a „tánczoltatás“ adójával fizetett meg. E tekintetben csak dicsérettel szólhatunk úgy a vidékünkéről való, mint a Deésről körünkbe sietett ifjakról. Azok kötelességüket hiven teljesítették, ezek a legtisztább örömet okoztak nekünk, midőn körünkben megjelenve előzőkeny szíveséggel versenyre keltek a miéinkkel, igen nagyban elősegítve multságunk sikerét. A köszönet melyet itt mondok s a boldogan eltöltött édes órák emléke jutalmazza meg szíveségüket!

Szünóra alatt Sűgár Mór gyógyszerész úr a saját készítette bateriáival tűzi játékot rendezett a közönség gyönyörködtetésére, mi, ha a folyton hulló eső miatt nem is sikerült a legjobban, nyújtott egy pár olyan kedves és élvezetes látványt, mely eléggé kárpótolta a nem sikerülteket is.

Szünóra után egész hajnalig a legosztatlanabb jókedvvel folyt a multság s csak a pirkadó reggel vetett véget annak, mikor is az indulók vídám hangjai mellett egyszerre oszlott szét a közönség a köznapi élet foglalkozásai mellé. A vendégszereplő ifjúság azonban visszatértében

még hétfőn öste is vidáman mulatott Kaczkón az ifju Bodor Bertalan vendégszerető házánál rög-tönzött kedélyes házi mulatságban.

Az idén ugyan nincs kilátásunk olyan kedélyes és szép összejövetelre, mint a nagy ilon-dai nyári mulatság vala, de reméljük, hogy ezután is megmarad a szíves összetartás és kedélyes barátság és fűszerezni fogja összejöveteleinket a jövőben is.

A francia négyeseket 20 pár tánczolta. Az összes bevétel mint halottam, megközelíti a százforintot. **Szamosmenti.**

Nyilvános köszönet.

A bálványos váraljai állami elemi népiskola 1883.—84-ik tanév zárvizsgája június 25-én tartatott meg, főtiszteletű Csiszár László gondnoksági alelnök úr elnöklete alatt.

A nagyérdemű intelligens hallgatók között jelen volt tekintetes T. Roth Pálné ő nagysága is, — ki a vizsgát végig hallgatva — a legjobb tanulók további buzdítása céljából 5 frtot, tekintetes Boros Józsefné ő nagysága a legszorgalmasabb tanulók részére 2 forintot, tekintetes Boros József úr három legszebb író részére 3 forintot, nemkülönben méltóságos gróf Kornis Victor gond. elnök úr — ki bokros teendői miatt a vizsgán nem jelenhetett meg — a legjobb tanulók részére 6 forintot kegyeskedtek adományozni. Fogadják a nemes keblű adakozók a tanügy felvirágoztatását célzó kegyes adományaikért iskolánk nevében hálás köszönetem nyilvánítását.

B.-Váralya, 1884. június 29-én.

Esztegar Antal,
áll. tanító.

VEGYESEK.

— **Megyénk közígazgatási bizottsága** folyó hó 8-án tartja meg rendes havi ülését.

— **Kinevezés.** Király ő Felsége a deési 32-honvédtáborhoz a szabadságolt állományban Münstermann Victor és Veress Dezső volt egyéves önkénteseket m. kir. honvédhadnagyokká nevezte ki.

— **Műkedvelői színi előadás** lesz folyó hó 13-án a színház alap javára, mely alkalommal „Egy nő, ki az ablakon kiugrik” című kitérő énekes vígjáték adatik elő. Ez előadás érdekességét emelni fogja felvonás közt Medgyes Gerőné szavallata. Ajánljuk a helybeli és vidéki közönség figyelmébe.

— **Dr. Gajzágó László** megyénk főorvosa derék fia Sándor, június havában nyerte el szorgalmának és tehetségének méltó jutalmát, mert ekkor avattatott fel a kolozsvári egyetemen kémiai tudorrá. Mi örömmel gratulálunk a közkedveltségben állószülőknek és a fiatal doctornak, kit nagytudományu tanárai kitűnőnek ismer-tek el.

— **A „Deési hitel- és fogyasztási szövetkezet”** megalakítása érdekében megyénk főispánja, az eszme pártolói részére kibocsátott felhívási iv aláíróit július 6-ik napjára (ma) délután fél hét órára a megyeház tanácskozási termében tartandó értekezletre meghívta.

— **Medgyesi Károly** tegnap kezdte meg a táncztanítást, az ev. ref. elemi fiúiskola III-ik orszálya helyiségében, a hol beiratásokat elfogad folyó hó 8-áig naponként d. u. 6—8 óráig. Melegen ajánljuk e jeles táncztanítót az illető szülők pártoló figyelmébe.

— **Az „Oszták-Magyar Tisztviselő Egylet”** kolozsvári képviselője Korneli János néhány napig városunkban időzik biztosítási üzletek megkötése végett. Ezen üzletet melegen ajánljuk különösen tisztviselők figyelmébe; mert a biztosítékok elhalálozás esetén mindig a legnagyobb pontossággal fizettetnek ki. Az intézet csak életbiztosítással foglalkozik és olyan alappal rendelkezik, hogy bukásnak soha kitéve nem lehet.

— **Nyilvános köszönet.** A deési társalkodási egyesület (casino) vagyoni ereje meggyöngyül-vén, kénytelen volt a deési pénztézetek jóhajlamu áldozatkészségéhez fordulni. Ilyen kérés következtében a deési takarékpénztár részvényeseinek közgyűlése szíves volt a casino javára 100 frt segélyt megszavazni. Kedves kötelességet teljesítettünk, midőn a nagylelkű adományért a legőszintébb köszönetünket fejezzük ki a nyilvánosság előtt. — A casino igazgatósága: Kovács Samu, igazgató. Dr. Havas Gyula, főjegyző.

— **Köszönetnyilvánítás.** A deési róm. kath. elemi iskola tanítói-kara hálás köszönetét nyilvánítja az alábbirt tanügybarátoknak, kik a szegénysorsu növendékek jutalmazására adakoztak. **Jelesen:** P. Kozma Döme zárdafőnök nyolcz gyermeknek tankönyvet, négynek ruházatot, kettőnek ingyenes szállást és eltartást, kettőnek pedig szorgalma jutalmául egy-egy frtos tallért, Voith Gergelyné ő nagysága, a női kézimunkában magukat kitüntetett s szegénysorsu leánygyermek számára 3 drb. 1 frtos tallért, tek. Rippel Vince Lajos iskolaszéki tanácsos ur 15 drb. régi huszast, tek. Voith Jakab ur 8 darab 25 krost. Éljenek a nemes szívű adakozók s érezzenek mindig oly örömet napjaikban, mint a minőt fakasztottak az ártatlanok kebelében.

— **A magyar napi kérdésekről** Kossuth Lajos közelebb érdekes megjegyzéseket tett egy látogatója előtt, ki őt turinban fölkereste. Szóba kerül-vén a tizenhét tagból álló antiszemita párt, Kossuth megjegyzé, hogy a képviselőház ez új pártjának minden programpontja csak gazdasági kérdés. Nem rég egy baranyamegyei egyszerű földmives volt Kossuthnál, ki kérdé tőle: van-e nálok is antiszemizmus. „Bizony van, mert a zsidók egyre vásárolják a birtokokat.” — „És mindenütt így van?” — „A németeknél nincs.” — „Nó lássa, itt a dolog veleje. A németek takarékosabbak, élelmesebbek, míg a magyar bizony neha könnyelmű.” A polgári házasság behozatalát Kossuth szükségesnek tartja, de nem úgy, hogy mindenki csak a polgári hatóság előtt esküdhessék. A házassághoz az államnak is, a vallásnak is van köze; a ki polgári hatóság előtt esküszik, annak a házasságát az egyház tartozik érvényesnek elismerni, de viszont az állam is tekintse érvényesnek a pap előtt kötött házasságot, a papok csak arra kötelezendők, hogy a náluk kötött házasságot a polgári hatóságnak bejelent-sék. A polgári házasságot nem szabad a vallással rideg ellentétbe helyezni. Szólt Kossuth a választásokról is, egyebek közt megjegyzé, hogy a képviselőségnek öt-hat évre való meghosszabbítását elfogadná oly föltétel alatt, hogy a választóknak adassék meg a visszahívás joga, mely különben törvényileg nincs eltörölve.

— **Tancsics Mihály** szül. 1799-ben meghalt 1884. június 28-án este nyolcz órakor. A halál kinos szenvedéstől váltá meg az agg író és nép-barátot, ki éltében mindenkor úgy működött az irodalomban, hogy a népet fölvilágosítsa, oktassa.

— **A vörös kereszt-sorsjegyek** ötödik ki-sorsolása f. hó 1-én ment végbe. Az 50,000 frtos nyeremény a 6583 sorozat 42-dik számára esett, 5000 frtot pedig a 2729 sor. 1. száma nyerte. A kihuzott többi számokra száz, ötven és huszonöt frtos nyeremények esnek.

— **„Vörösmarti összes munkái”**-ból Gyulai Pál szerkesztésében, Méhner Vilmos kiadásában megjelent az előzőkhöz hasonló csinnal a 7. és 8. füzet. Ezzel befejeztetett az első kötet s már a 7. füzetben a második is kezdetét veszi. Az első kötet magyarázó jegyzeteinek befejeztével egyide-jüleg fogja füzetekhez csatoltatni Gyulai Pál tollából a nagy költő kimerítő és méltató élet-rajza, nemkülönben pompásan sikerült arcképe. (Egy füzet ára 35 kr. Megrendelhető a kiadónál. s minden könyvkereskedésben. Megemlítjük egy-uttal, hogy a pompás műhöz az izléses könyvtá-lák már szintén munkában vannak.

— **A „Képes Családi Lapok”** újabbi 40-ik száma dús tartalommal jelent meg. Képei: Szán-ba fogott iramszarvasok Szibériában. Harez a medvével. Az új országház. Melléklet: A „Hellen vagy egy év” című regény 209.—224. oldala. Ugyanezen számhoz fél iv rendkívüli melléklet is van csatolva. A borítékon: Heti naptár. Sakktalány. Számrejtvény. Talányok megfejtése. Meg-fejtők névsora, Kérdések. Feleletek. A kis lutri huzásai. Hirdetések. — Előfizethetni: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde utca 8. szám. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed-évre 1 frt 50 kr.

— **Egy millió forintba** fog kerülni a kassai székesegyház rekonstrukciója. — **Lugoson** a római kath. gymnasiumból négy tanulót kizártak, mert magyarelles román együletet alapítottak. — **A kholera** úgy látszik nem fog nagyobb mér-veket ölteni. — **Romániában** kezdetét vette az aratás; általánosan rossz a termés. — **A turini kirándulók** megfogják látogatni nagy hazánkfát, Kossuth Lajost is. — **Az arad-körösvölgyi vasút**

egy részvényére 5 forint osztalék jut. **Mármaros-Szigeten** az írók és művészek társaságának fogadá-sára alakult bizottság megállapította a rendezen-dő ünnepélyek programját. A város és vidék értelmisége közt egyaránt buzgólkodnak, hogy a vendégek fogadása minél szívélýesebb legyen. — **Nagy-Kikinda** község közelebb rendezett tanácsu várossá alakul át. — **Kapósvárt** igen melegen fogadták Tisza Kálmán kormányelnököt, ki a ref. egyház ülésére utazott oda. Már utközben több állomáson ünnepélyesen üdvözölték. — **Nagy-Kikindán** az ujonnan alakult dalegylet zászlószentelése, a délmagyarországi magyarság ünnepévé vált. Már a megelőző napokon nagy élénkség uralkodott a városban. — **A postautalványok** ed-dig 14 nap alatt voltak kifizetés végett a postán előmutatandók. E határidő június 1-től 4 hétre lett meghosszabbítva.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Szám: 7622.—1884.

2—3

Árlejtési hirdetmény.

A megyeház irodai helyiségei, börtönei s a várnagyi lakás 1884.—85. évi téli fűtésére szük-séges tűzifa beszerzése céljából folyó évi ju-lius hó 15-én versenytárgyalást tartok.

A fa-szükséglet minimuma 376 köbméter; köteles lesz azonban vállalkozó a szükséghez ké-pest és a szerkesztendő kötelezvény értelmében rendeletemre többet is szállítani.

A fakészlet бүкк-, gyertyán-, vagy e kettő vegyesen, de mindenesetre csak ép és száraz ha-sábfá lehet.

Kikiáltási ár: köbméterenként 2 frt 10 kr. Ajánlatok csak írásban és szabályosan kiállítva folyó évi július hó 15-ik napjának dé-li 12 órájáig fogadtatnak el.

A szükséges tűzifa beszállítását vállalkozó folyó évi szeptember hó 1-én megkezdvén, december hó 31-ikig befejezni köteles.

Deesen, 1884. évi június hó 17-én.

Szarvadi Pál,
kir. tan. alispán.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

HIRDETÉSEK.

(173)

Árverezési hirdetmény.

Mind azon, a helybeli zálogkölcson-üz-letnél elzálogosított tárgyak u. m.: a r a n y -, ezüstneműek, ruhák, csizmák, mű-szerek és vegyesek, melyek már lejár-tak és folyó évi július hó 21-éig megyűjtva nem nem lesznek, ugyanazon július hó 22-ik nap-ján a zálogkölcson üzlet helyiségében (te-kinntes Fenyő György úr házánál, a vár-megye tőszomszédságában) tartandó árve-rezésen el fognak adatni.

A tárgyak minden napon délelőtt 9-től 12 óráig és délután 3-tól 6 óráig megűjt-hatók vagy kiválthatók, ugyanezen időben és naponta zálogtárgyak fölvetetnek és kölcsonők folyóvá tétetnek.

Végül figyelmeztetik a t. közönség, miszerint azon ruha- és öltönyemű zálog-tárgyak, melyek szintén már lejártak, töb-bé meg nem űjthatók, hanem az irt napig kiválthatók lesznek, különben azok ki nem váltás esetén árverezés alá bocsáttatnak.

Tudásul: az árverezés az irt napon visszavonhatlanul megtartatik.

Deesen, 1884. évi május hó 20-án.

2—3 **Zálog-kölcson üzlet igazgatósága.**

Szám: 5375.—1884.

Pályázati hirdetmény.

A kodori körjegyzőségben önkéntes le-mondásfolytán megűrűlt évi 150 frt fizetés-50 frt szállásbérrel javadalmazott segédkör,

jegyzői állomás üresedésbe jöven, erre ezen-
nel pályázat nyittatik.
Ezen állomást elnyerni kívánók fölhi-
vatnak pályázati folyamodványaikat összes
bizonylataikkal fölszerelve folyó hó 13-ig
alólirotthoz beadni.
A választás folyó hó 14-én d. e. 9
órákor Kodor községében a körjegyzői iro-
dán fog megtartatni.
A deési járás szolgabirójától,
Deés, 1884. július 3-án.
Hatfaludi József,
szolgabiró.

Szám: 3836.—1884.

Arverezési hirdetmény.

Alólirott szolgabirói hivatal által köz-
hírré tétetik, miszerint e járás területén lé-
tező Alsó-Töök, Boncznyires, Czóptelke, Den-
geleg, Doboka, Esztény, Felső-Töök, Girolt,
Hesdát, Igricze, Kecsed, Kecsed-Szilvás, Ken-
di-Lóna, Kérő, Kis-Iklód, Kis Jenő, Lozsárd,
Magyar-Derzse, Magyar-Köblös, Mikola, Mo-
ró, Nagy-Iklód, Néma, Onok, Ormány, Ör-
döngös-Füzes, Péterháza, Poklostelke, Sza-
mosujvár-Némethi, Szarvaskend, Székuláj,
Szék, Széplak, Szilágytő, Szükerék, Tóthfa-
lu, Tötör, Vizsilvás községek határain, el-
terülő vadászterületek az 1883. évi XX. t.
cz. 3. §. alapján és szemelőtt tartásával
Szamosujvár várossában a szolgabirói irodán
folyó évi július 24-én d. e. 9 órától
kezdőleg minden egyes községet illetőleg
külön-külön nyilvános árverés útján a leg-
többet ígérőnek 6 egymásutáni évre haszon-
bérbe fognak adatni.
Arverezni szándékozók kötelesek a ki-
kiáltási ár 10 százalékat bánatpénzül az ár-
verés megkezdése előtt letenni, s végül az
árverezési feltételek alólirott nál a hivatalos
órák alatt bárki által megtekinthetők.

A szamosujvári járás szolgabirójától.
Szamosujvart, 1884. június 26-án.
Br. Bánffy László,
szolgabiró.
1—3
BRÉB GYÓGYFÜRDŐ-SUGATAG
1—3 Bréb, (posta- és távirda állomás.)
BRÉB.
A mármarosai Tatra, és Gutinhavas tö-
vében mintegy 2000 láb magasságban a ten-
ger színe fölött.
KÉNES-SAVANYUVIZ.
Fürdő megnyitása június hó 25-én.

Ezen már évtizedek óta ismert, s a
maga nemében páratlan kénvíz-telep 3 órá-
nyira fekszik a mármaros-szigeti vasúti
állomáshoz, a Sziget-Nagybányára vezető
országút mentében, félóránnyira Erdély ha-
tárától, hárs- és bükkfákkal borított regé-
nyes völgyben.
Jelen évadra több rendbeli átalakítá-
sok, javítások és parkirozások tétettek.
A nagy ebédlő kifestetett s a konyha
helyiségek közvetlen a nagy teremhez ál-
lítottak fel; gondoskodva van, hogy a t.
fürdőző közönség egészséges ételekkel és ita-
lakkal láttassék el.
Az eddigi fürdő-szobákat használaton
kívül helyeztem s helyettök 6 — a mai
igényeknek megfelelő — fürdő-szobát ren-
deztettem be. Szóval segítetttem ott, hol rö-
vid néhány hét alatt segíteni lehetett.
A helyben lakó fürdő-vendégek számá-
ra a contingensen lévő legelső gyógyintéze-
tek mintájára „Pensió” rendszert hoztam
be, természetesen a helyi viszonyoknak szem-
mel tartásával.
Kirándulások a fürdőből gyalog vagy
lőháton: Gutinhavasra 2 óra, a nagy Ten-
gerszemhez 1 1/2 óra, Chorus-csúcs 2 óra,

Kapnikbánya (Erdély) 1/2 óra, Zseropa el-
hanyagolt bányamű (fenyvesközépen) 1 1/2 óra,
Sugatag a világhírű kincstári sóbánya-mű 2
óra stb.
Eréb gyógyfürdőnek havasi levegője
van, s mint ilyen klimatikailag is nagy
becsrel bir.
Posta-állomás Sugatag.
A fürdőre vonatkozó felvilágosítással
szívesen szolgál: dr. PELECH JÁNOS, inté-
zeti főorvos és
Bölcsházi Imre, igazgató tulajdonos.
Brébi „OLGA-FORRÁS-VÍZ” kap-
ható: M.-Szigeten Csoma Imre úrnál
és a forrás-kezelősnél.

Szám: 1297.

Hirdetmény.

A nagymestóságu m. kir. közmunka- és köz-
lekedési miniszterium az 1884. évi június hó 22-
én kelt 20,121 számú rendeletével a kolozsvár
bukovinai államut 82—83. km. szakaszán lévő
162. számú hidjának helyreállítását 794 frt 54
kr. összeg erejéig engedélyezte.
A fentemlített munkát foganatosításának
biztosítása céljából az 1884. év július hó 14-ik
napjának d. e. 10 órájára a szolnok-dobokame-
gyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.
A versenyezni óhajtok felhivatlak, hogy a
fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vo-
natkozó, az engedélyezett költség után számítan-
dó, s a részletes föltételekben előirt 5 százalé-
nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a ki-
tűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annival inkább igyekezzének beadni, mivel a ké-
sőbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.
A szóban forgó munkálatra vonatkozó mű-
szaki művelet és részletes feltételek a nevezett.
m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hiva-
talos órákban, naponként megtekinthetők.
Kelt Deésen, 1884. június 26-án.
Szolnok-dobokamegyei m. k. államépítészeti hivatal

Tavaszi és nyári idényre megjött

és a legnagyobb választékban kaphatók

PAPP JENŐ

FÉRFI ÉS NŐI DIVATKESKEDÉSEKEN

DEÉSEN.

Butorkelmék, függönyök, ággyertők, futó- és asztalszőnyegek, gyapott- és lenvásznak, chinvaatok, piperék- és rövidárnyakból gyári rakár.

Továbbá elismert jószágú férfi- és női keztyük.

Asztalmenüek, törülközők, és szőttesek kiünő minőségben a „Deési szövegárból”.

— Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltemek. —

(116)11—20

Női díszített kalapok	2	fttöl 15	ftig	Férfi gyapjú ruhakelmék	2	fttöl	7	ftig
Női díszetlen	20	król 3	ftig	Férfi mosó	30	król 1	ftig	
Női nap- és esőernyők	1	fttöl 10	ftig	Férfi posztó és szalmakalapok	50	król 5	ftig	
Női felsők	5	fttöl 30	ftig	Férfi nap- és esőernyők	1	fttöl	12	ftig
Női szőr-ruhakelmék	25	król 1	ftig	Férfi nyakkendők	25	król 1	ftig	50 krig
Női mosó-ruhakelmék	20	król 80	krig	Férfi fehér- és színes ingek	80	król 3	ftig	
Női és leány cipők	2	fttöl 6	ftig	Férfi alsó nadrágok	60	król 2	ftig	80 krig
Női vállfüzűzők (miederek)	80	król 5	ftig	Férfi cipők	2	fttöl 80	król 7	ftig
Női kész felhennük és erinólett szoknyák	80	król 5	ftig					
Női selyem ruhakelmék	1	fttöl 3	ftig					

Ny. Demeter és Kiss gyorsajtóján Deésen 1884.
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.